

Minimális kódok

Egyéni kutatómunka beszámoló

Pituk Sára

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

Témavezető: Kiss György

2021. május 21.

Lineáris kódok

Definíció

Egy $\mathcal{C} \subseteq GF(q)^n$ halmazt lineáris $[n, k, d]_q$ -kódnak nevezünk, ha \mathcal{C} a $GF(q)^n$ vektortér egy k -dimenziós lineáris altere, és bármely két \mathcal{C} -beli vektor (kódszó) legalább d koordinátában különbözik egymástól.

- ▶ d : minimális távolság \rightarrow hibajavítás
- ▶ Generátormátrix: $k \times n$ -es mátrix, melynek sorai az alter egy bázisának az elemei
- ▶ Paritásellenőrző mátrix: \mathcal{C} duális kódjának a generátormátrixa

$$c \in \mathcal{C} \Leftrightarrow c \cdot A^T = 0.$$

Lineáris kódok

Definíció

Egy $\mathcal{C} \subseteq GF(q)^n$ halmazt lineáris $[n, k, d]_q$ -kódnak nevezünk, ha \mathcal{C} a $GF(q)^n$ vektortér egy k -dimenziós lineáris altere, és bármely két \mathcal{C} -beli vektor (kódszó) legalább d koordinátában különbözik egymástól.

- ▶ d : minimális távolság \rightarrow hibajavítás
- ▶ Generátormátrix: $k \times n$ -es mátrix, melynek sorai az alter egy bázisának az elemei
- ▶ Paritásellenőrző mátrix: \mathcal{C} duális kódjának a generátormátrixa

$$c \in \mathcal{C} \Leftrightarrow c \cdot A^T = 0.$$

Lineáris kódok

Definíció

Egy $\mathcal{C} \subseteq GF(q)^n$ halmazt lineáris $[n, k, d]_q$ -kódnak nevezünk, ha \mathcal{C} a $GF(q)^n$ vektortér egy k -dimenziós lineáris altere, és bármely két \mathcal{C} -beli vektor (kódszó) legalább d koordinátában különbözik egymástól.

- ▶ d : minimális távolság \rightarrow hibajavítás
- ▶ Generátormátrix: $k \times n$ -es mátrix, melynek sorai az alter egy bázisának az elemei
- ▶ Paritásellenőrző mátrix: \mathcal{C} duális kódjának a generátormátrixa

$$c \in \mathcal{C} \Leftrightarrow c \cdot A^T = 0.$$

Lineáris kódok

Definíció

Egy $\mathcal{C} \subseteq GF(q)^n$ halmazt lineáris $[n, k, d]_q$ -kódnak nevezünk, ha \mathcal{C} a $GF(q)^n$ vektortér egy k -dimenziós lineáris altere, és bármely két \mathcal{C} -beli vektor (kódszó) legalább d koordinátában különbözik egymástól.

- ▶ d : minimális távolság \rightarrow hibajavítás
- ▶ Generátormátrix: $k \times n$ -es mátrix, melynek sorai az alter egy bázisának az elemei
- ▶ Paritásellenőrző mátrix: \mathcal{C} duális kódjának a generátormátrixa

$$c \in \mathcal{C} \Leftrightarrow c \cdot A^T = 0.$$

Minimális lineáris kódok

Definíció

A $c \in \mathcal{C}$ kódszó tartója a nem nulla koordináta pozícióinak halmaza:

$$Supp(c) = \{i \in [n] : c_i \neq 0\}.$$

Definíció

A $c \in \mathcal{C}$ kódszó minimális, ha minden $d \in \mathcal{C}$ kódszóra teljesül, hogy

$$Supp(c) \subseteq Supp(d) \Rightarrow \exists \lambda \in GF(q) : d = \lambda c.$$

A \mathcal{C} kód minimális, ha minden nemnulla kódszó minimális benne.

Minimális lineáris kódok

Definíció

A $c \in \mathcal{C}$ kódszó tartója a nem nulla koordinátopozícióinak halmaza:

$$\text{Supp}(c) = \{i \in [n] : c_i \neq 0\}.$$

Definíció

A $c \in \mathcal{C}$ kódszó minimális, ha minden $d \in \mathcal{C}$ kódszóra teljesül, hogy

$$\text{Supp}(c) \subseteq \text{Supp}(d) \Rightarrow \exists \lambda \in GF(q) : d = \lambda c.$$

A \mathcal{C} kód minimális, ha minden nemnulla kódszó minimális benne.

Massey titokmegosztási sémája

- ▶ J. L. Massey. “Minimal codewords and secret sharing.” *Proc. 6th Joint Swedish-Russian Int. Workshop on Info. Theory* (1993), 33–47. old.

Minimális kódok tulajdonságai

Tétel (Alfarano, Borello, Neri, Ravagnani, 2021+)

Legyen \mathcal{C} egy minimális $[n, k, d]_q$ -kód. Ekkor $n \geq (k - 1)(q + 1)$.

Tétel (Alfarano, Borello, Neri, Ravagnani, 2021+)

Egy \mathcal{C} lineáris $[n, k, d]_q$ -kódban minden minimális kódszó súlya legalább $(k - 1)(q - 1) + 1$. Speciálisan ha \mathcal{C} minimális, akkor $d \geq (k - 1)(q - 1) + 1$.

Minimális kódok tulajdonságai

Tétel (Alfarano, Borello, Neri, Ravagnani, 2021+)

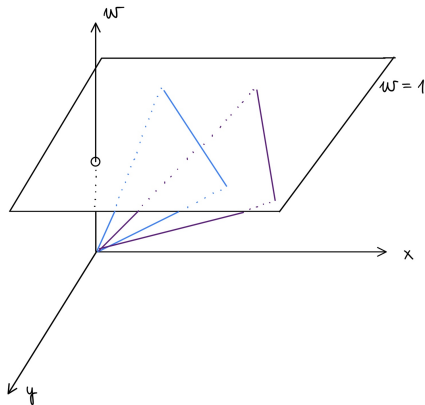
Legyen \mathcal{C} egy minimális $[n, k, d]_q$ -kód. Ekkor $n \geq (k - 1)(q + 1)$.

Tétel (Alfarano, Borello, Neri, Ravagnani, 2021+)

Egy \mathcal{C} lineáris $[n, k, d]_q$ -kódban minden minimális kódszó súlya legalább $(k - 1)(q - 1) + 1$. Speciálisan ha \mathcal{C} minimális, akkor $d \geq (k - 1)(q - 1) + 1$.

A $PG(N, q)$ tér

- ▶ $PG(N, q)$ pontjai $\leftrightarrow GF(q)^{N+1}$ 1-dimenziós alterei
- ▶ $PG(N, q)$ k -dimenziós projektív alterei $\leftrightarrow GF(q)^{N+1}$ $(k + 1)$ -dimenziós lineáris alterei

Minimális kódok geometriai jellemzése

- ▶ \mathcal{C} lineáris $[n, k, d]_q$ -kód generátormátrixának oszlopai: n darab k hosszú vektor
- ▶ tegyük fel, hogy nincs csupa 0 oszlop
- ▶ ha egy oszlopot skalárral szorzunk, az eredetivel ekvivalens kódot kapunk
- ▶ $\rightarrow n$ darab pont $PG(k-1, q)$ -ban: $\mathcal{P} = \{P_1, \dots, P_n\}$
- ▶ $c \neq 0$ kódszó: $c = uG, u \in GF(q)^k \rightarrow U$ hipersík koordinátavektora
- ▶ $P_i \in U \Leftrightarrow c_i = 0$
- ▶ \mathcal{C} minimális $\Leftrightarrow \nexists U \neq V$ hipersík: $\mathcal{P} \cap U \subseteq \mathcal{P} \cap V \Leftrightarrow \forall U$ hipersíkra $\langle \mathcal{P} \cap U \rangle = U$

Minimális kódok geometriai jellemzése

- ▶ \mathcal{C} lineáris $[n, k, d]_q$ -kód generátormátrixának oszlopai: n darab k hosszú vektor
- ▶ tegyük fel, hogy nincs csupa 0 oszlop
- ▶ ha egy oszlopot skalárral szorzunk, az eredetivel ekvivalens kódot kapunk
- ▶ $\rightarrow n$ darab pont $PG(k-1, q)$ -ban: $\mathcal{P} = \{P_1, \dots, P_n\}$
- ▶ $c \neq 0$ kódszó: $c = uG, u \in GF(q)^k \rightarrow U$ hipersík koordinátavektora
- ▶ $P_i \in U \Leftrightarrow c_i = 0$
- ▶ \mathcal{C} minimális $\Leftrightarrow \nexists U \neq V$ hipersík: $\mathcal{P} \cap U \subseteq \mathcal{P} \cap V \Leftrightarrow \forall U$ hipersíkra $\langle \mathcal{P} \cap U \rangle = U$

Minimális kódok geometriai jellemzése

- ▶ \mathcal{C} lineáris $[n, k, d]_q$ -kód generátormátrixának oszlopai: n darab k hosszú vektor
- ▶ tegyük fel, hogy nincs csupa 0 oszlop
- ▶ ha egy oszlopot skalárral szorzunk, az eredetivel ekvivalens kódot kapunk
- ▶ $\rightarrow n$ darab pont $PG(k-1, q)$ -ban: $\mathcal{P} = \{P_1, \dots, P_n\}$
- ▶ $c \neq 0$ kódszó: $c = uG, u \in GF(q)^k \rightarrow U$ hipersík koordinátavektora
- ▶ $P_i \in U \Leftrightarrow c_i = 0$
- ▶ \mathcal{C} minimális $\Leftrightarrow \nexists U \neq V$ hipersík: $\mathcal{P} \cap U \subseteq \mathcal{P} \cap V \Leftrightarrow \forall U$ hipersíkra $\langle \mathcal{P} \cap U \rangle = U$

Minimális kódok geometriai jellemzése

- ▶ \mathcal{C} lineáris $[n, k, d]_q$ -kód generátormátrixának oszlopai: n darab k hosszú vektor
- ▶ tegyük fel, hogy nincs csupa 0 oszlop
- ▶ ha egy oszlopot skalárral szorzunk, az eredetivel ekvivalens kódot kapunk
- ▶ $\rightarrow n$ darab pont $PG(k-1, q)$ -ban: $\mathcal{P} = \{P_1, \dots, P_n\}$
- ▶ $c \neq 0$ kódszó: $c = uG, u \in GF(q)^k \rightarrow U$ hipersík koordinátavektora
- ▶ $P_i \in U \Leftrightarrow c_i = 0$
- ▶ \mathcal{C} minimális $\Leftrightarrow \nexists U \neq V$ hipersík: $\mathcal{P} \cap U \subseteq \mathcal{P} \cap V \Leftrightarrow \forall U$ hipersíkra $\langle \mathcal{P} \cap U \rangle = U$

Minimális kódok geometriai jellemzése

- ▶ \mathcal{C} lineáris $[n, k, d]_q$ -kód generátormátrixának oszlopai: n darab k hosszú vektor
- ▶ tegyük fel, hogy nincs csupa 0 oszlop
- ▶ ha egy oszlopot skalárral szorzunk, az eredetivel ekvivalens kódot kapunk
- ▶ $\rightarrow n$ darab pont $PG(k-1, q)$ -ban: $\mathcal{P} = \{P_1, \dots, P_n\}$
- ▶ $c \neq 0$ kódszó: $c = uG, u \in GF(q)^k \rightarrow U$ hipersík koordinátavektora
- ▶ $P_i \in U \Leftrightarrow c_i = 0$
- ▶ \mathcal{C} minimális $\Leftrightarrow \nexists U \neq V$ hipersík: $\mathcal{P} \cap U \subseteq \mathcal{P} \cap V \Leftrightarrow \forall U$ hipersíkra $\langle \mathcal{P} \cap U \rangle = U$

Minimális kódok geometriai jellemzése

- ▶ \mathcal{C} lineáris $[n, k, d]_q$ -kód generátormátrixának oszlopai: n darab k hosszú vektor
- ▶ tegyük fel, hogy nincs csupa 0 oszlop
- ▶ ha egy oszlopot skalárral szorzunk, az eredetivel ekvivalens kódot kapunk
- ▶ $\rightarrow n$ darab pont $PG(k-1, q)$ -ban: $\mathcal{P} = \{P_1, \dots, P_n\}$
- ▶ $c \neq 0$ kódszó: $c = uG, u \in GF(q)^k \rightarrow U$ hipersík koordinátavektora
- ▶ $P_i \in U \Leftrightarrow c_i = 0$
- ▶ \mathcal{C} minimális $\Leftrightarrow \nexists U \neq V$ hipersík: $\mathcal{P} \cap U \subseteq \mathcal{P} \cap V \Leftrightarrow \forall U$ hipersíkra $\langle \mathcal{P} \cap U \rangle = U$

Erősen lefogó ponthalmazok

Definíció

Az $S \subseteq PG(k-1, q)$ ponthalmaz t -szeresen lefogó, ha minden hipersíkot legalább t pontban metsz.

Definíció

Egy $S \subseteq PG(k-1, q)$ ponthalmaz erősen lefogó, ha minden hipersíkot generátorrendszerben metsz.

$PG(k-1, q)$ -ban egy erősen lefogó ponthalmaz mérete legalább $(k-1)(q+1)$.

Erősen lefogó ponthalmazok

Definíció

Az $S \subseteq PG(k-1, q)$ ponthalmaz t -szeresen lefogó, ha minden hipersíkot legalább t pontban metsz.

Definíció

Egy $S \subseteq PG(k-1, q)$ ponthalmaz erősen lefogó, ha minden hipersíkot generátorrendszerben metsz.

$PG(k-1, q)$ -ban egy erősen lefogó ponthalmaz mérete legalább $(k-1)(q+1)$.

Erősen lefogó ponthalmazok

Definíció

Az $S \subseteq PG(k-1, q)$ ponthalmaz t -szeresen lefogó, ha minden hipersíkot legalább t pontban metsz.

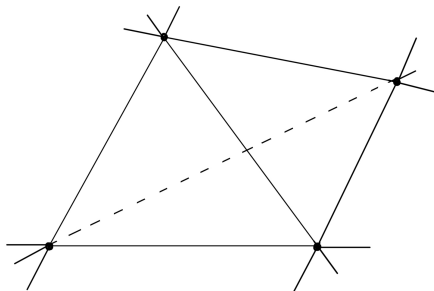
Definíció

Egy $S \subseteq PG(k-1, q)$ ponthalmaz erősen lefogó, ha minden hipersíkot generátorrendszerben metsz.

$PG(k-1, q)$ -ban egy erősen lefogó ponthalmaz mérete legalább $(k-1)(q+1)$.

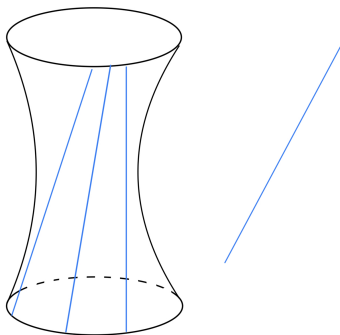
Példák erősen lefogó ponthalmazra I

- ▶ Szimplex: $PG(k - 1)$ -ben k általános helyzetű pont, ezek páronkénti összekötő egyenesei $\rightarrow \binom{k}{2}(q - 1) + k$ pont

Példák erősen lefogó pontthalmazra I

- ▶ Szimplex: $PG(k-1)$ -ben k általános helyzetű pont, ezek páronkénti összekötő egyenesei $\rightarrow \binom{k}{2}(q-1) + k$ pont
- ▶ $PG(3, q)$ -ban három kitérő egyenes: ℓ_1, ℓ_2, ℓ_3 , és egy negyedik, aminek nincs közös pontja az első három által generált hiperbolikus kvádrikával

Példák erősen lefogó ponthalmazra I

- ▶ Szimplex: $PG(k-1)$ -ben k általános helyzetű pont, ezek páronkénti összekötő egyenesei $\rightarrow \binom{k}{2}(q-1) + k$ pont
- ▶ $PG(3, q)$ -ban három kitérő egyenes: ℓ_1, ℓ_2, ℓ_3 , és egy negyedik, aminek nincs közös pontja az első három által generált hiperbolikus kvádrikával
- ▶ Fancsali, Sziklai, 2014: ha $q \geq 2k-3$ és $\text{char}(GF(q)) \geq k-1$, akkor a momentumgörbe $2k-3$ különböző érintője $\rightarrow (2k-3)(q+1)$ pont
- ▶ Bartoli, Kiss, Marcugini, Pambianco, 2020: $PG(4, q)$ -ban hat egyenes, ha $q > 36086 \rightarrow 6(q+1)$ pont

Példák erősen lefogó ponthalmazra I

- ▶ Szimplex: $PG(k-1)$ -ben k általános helyzetű pont, ezek páronkénti összekötő egyenesei $\rightarrow \binom{k}{2}(q-1) + k$ pont
- ▶ $PG(3, q)$ -ban három kitérő egyenes: ℓ_1, ℓ_2, ℓ_3 , és egy negyedik, aminek nincs közös pontja az első három által generált hiperbolikus kvádrikával
- ▶ Fancsali, Sziklai, 2014: ha $q \geq 2k-3$ és $\text{char}(GF(q)) \geq k-1$, akkor a momentumgörbe $2k-3$ különböző érintője $\rightarrow (2k-3)(q+1)$ pont
- ▶ Bartoli, Kiss, Marcugini, Pambianco, 2020: $PG(4, q)$ -ban hat egyenes, ha $q > 36086 \rightarrow 6(q+1)$ pont

Példák erősen lefogó ponthalmazra II

- ▶ Bartoli, Cossidente, Marino, Pavese, 2021+: $PG(5, q)$ -ban hét egyenes

$PG(3, q^3)$ -ban három diszjunkt q -adrendű résztér
→ $3(q+1)(q^2+1)$ pont

Tétel (Héger, Nagy, 2021+)

$PG(k-1, q)$ -ban létezik

$$m = \begin{cases} \left\lceil \frac{2}{1 + \frac{1}{\ln(q)(q+1)^2}} (k-1) \right\rceil, & \text{ha } q > 2, \\ \lceil 1.95(k-1) \rceil, & \text{ha } q = 2 \end{cases}$$

egyenes, amelyek uniója erősen lefogó ponthalmazt alkot.

Példák erősen lefogó ponthalmazra II

- ▶ Bartoli, Cossidente, Marino, Pavese, 2021+: $PG(5, q)$ -ban hét egyenes
 $PG(3, q^3)$ -ban három diszjunkt q -adrendű részter
→ $3(q+1)(q^2+1)$ pont

Tétel (Héger, Nagy, 2021+)

$PG(k-1, q)$ -ban létezik

$$m = \begin{cases} \left\lceil \frac{2}{1 + \frac{1}{\ln(q)(q+1)^2}} (k-1) \right\rceil, & \text{ha } q > 2, \\ \lceil 1.95(k-1) \rceil, & \text{ha } q = 2 \end{cases}$$

egyenes, amelyek uniója erősen lefogó ponthalmazt alkot.

Példák erősen lefogó ponthalmazra II

- ▶ Bartoli, Cossidente, Marino, Pavese, 2021+: $PG(5, q)$ -ban hét egyenes
 $PG(3, q^3)$ -ban három diszjunkt q -adrendű résztér
→ $3(q+1)(q^2+1)$ pont

Tétel (Héger, Nagy, 2021+)

$PG(k-1, q)$ -ban létezik

$$m = \begin{cases} \left\lceil \frac{2}{1 + \frac{1}{\ln(q)(q+1)^2}} (k-1) \right\rceil, & \text{ha } q > 2, \\ \lceil 1.95(k-1) \rceil, & \text{ha } q = 2 \end{cases}$$

egyenes, amelyek uniója erősen lefogó ponthalmazt alkot.

Köszönöm a figyelmet!